

SZÉKESFEJÉRVÁR.

Társadalmi hetilap.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

A lap ára
házhoz hordással vagy postán küldve:

Egy évre . . . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt. 50 kr.
Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petsor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igttattatik be.

Lapunk számára hirdetések felvételére **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.
Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) czimzandók; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petsorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Figyelemreméltó dolgok.

Aligha volt helyzetünk oly borongós miut épen jelenleg; az események rohamosan haladnak az európai államok életében oly mérvben, hogy nem tudhatjuk, de nemis sejtethetjük előre mire ébredünk fel. — Kelet felől nagyon borongós fellegek tornyosulnak, aligha nem közelebb állunk a háboruhoz, mint a békéhez, mi pedig mostani állapotaink közt egyáltalán nem kívánatos ránk nézve.

A piros pünkösdi napja nem a szokott kedélyességével s egyszersmind vallási ihletettséggel köszönt be, hanem a politikai kétes helyzet nyomása alatt nyomasztólag is fog kedélyünkre hatni, mert hiába kerüljük az általánosan nyomasztó képét sorsunknak, azért mégis mindenkor előttünk fog az lebegni.

Bizony helyzetünk képe szomorú, ha mellőzzük is politikai tekintetekből, mert hisz ez lapunk keretét túlhaladja, beleszóthatunk már saját anyagi kérdéseink szempontjából is. S nem lépjük e lap keretét túl, midőn azt mondjuk, hogy a keleten történt események által előidézhető háboru súlyosan érinti amugy is szorongatott anyagi helyzetünket. E mellett még nagy mérvben súlyosbító viszonyainkat a mult hó közepe táján pusztító fagy, mely az országban a szőlő és más gabnancművek közt roppant károkat tett. Valóban nem volt elég csapás és ez tetőzve legyen ránk méretett a fagy, hogy abból, mi maradt azt is elpusztítsa s tetézte a csapások súlyát.

Ez bizony szomorú pünkösdi elmélkedés; sajnos azonban, hogy szomorú volta mellett egyszersmind igaz. — Mitevők legyünk most? e kérdés merül fel,

melyre bajos feleletet adni. Nemis felelhetünk erre határozottan, mert az országot kormányzó bölcsek vannak hivatva ezen fejöket törni nem mi. De mégis közvetve mi is, mint azon népnek, mely az államot fentartja — egyik tagja, szólunk e tárgyakhoz, szólunk pedig azokhoz, kik bennünket ott fönn a nemzet gyűlésében képviselnek.

Szólunk ezekhez, épen pünkösdnapja előestéjén, mely napon évezredekkel ezelőtt isteni ihlet folytán az apostolok sokféle nyelveken kezdtek prédikálni, s hirdették az Isten igéjét. Vajha őket is odafenn az isteni szellem megszálná, hogy hirdetnek az igaz igéket a népnek és az ország jólétét előmozdítanak s bölcsességek által megszabadítanak a most vonagló hazát a veszedelemtől.

Hajh sokat szólunk már mi is, mint esekély provinciális közlöny, hirdetve azon népnek, mely közt élünk — érzelmeit; most is egy ily közóhajnak akarunk kifejezést adni azon reményben, hogy szavunk nem fog pusztába hangozni, hanem eljut oda is hol kell, hogy viszhangra találjon.

Képviselőink vannak ott fönn, kiket elküldtünk az országháza azért, hogy képviseljék érdekeinket, javunkat előmozdítsák s oda törekedjenek, miképen szellemileg és anyagilag gyarapodjunk. Nekik kell helyzetünket tudni és át kell látni azt mi a teendő. Azonban ha tudják is ott fönn a helyzetet, aligha tudják a helyzet képét itt miközöttünk s csak a fővárosi lapokból tudják hamályosan, miként érez és gondolkodik azon nép, melynek érdekeit képviselni hivatva vannak. Ez pedig így nem jól van, ha egyszere érdekeink képviselésére megválasztottuk őket, megkivánhatjuk, miszerint ismerjek érdekeinket,

tudják, hogy gondolkodunk az állapotokról és mit akarunk, mert hisz közvetve általuk mi is beleszóthatunk az ország közügyeibe.

Őnekek „tribunus plebis”-nek kellene lenni, kik e nagy nemzettest érdekeit óvják és védik, de egyszersmind védői a népnek is. A hajdani Rómában szent és sérthetetlen volt a „tribunus plebis” mert képviselője és védője volt a népnek, mi azonban nem mondhatjuk ezt szintén sérthetetlen képviselőinkről. Mert, hogy védencének bennünket s képviselőnk érdekeinket, ha nem jelennek meg köztünk? hisz azt sem tudják mit akarunk. Ne azt óhajtsák, hogy mi, választói menjünk hozzájuk, hanem ők jöjenek számolni ide, egyszersmind jöjenek körünkbe kitudni kívánalmainkat, melyeknek érvényt szerezni kellene nekik oda fenn.

Majd egy év mult el már s képviselőink közül — tisztelet a kivételeknek — alig volt néhány választói körében. A gyülestermekben hiában keressük azokat, kiknek a vezérszerepet kellene vinni; mert kik vannak mások hivatva erre mint ők! Nekik kellene közérdekeltséget éleszteni a közügyek iránt, s nem szabadna oly módon visszavonulni a helyi közügyektől mint teszik. Jelenleg ők egyáltalán nem felelnek meg azon bizalomnak, mit a nép beléjük helyezett, nem védik annak érdekeit, mert azt nem ismerik, nem mozdíthatják jólétüket elő, mert csak az általános érdekeket ismerik s nem azon kerületeket is, melyet képviselnek. Ez okozza gyakran azt, hogy nemesak a nép javára nem tesznek, de sokszor érdekeit nem ismerve kárát mozdítják elő.

Az országházban pedig nagyobb nyomatéka lenne szavuknak, ha különösen fontosabb kérdések-

TÁRCZA.

Udvardy Géza halálára.

Hol van ő, ki tegnap még közöttünk
Zengő bánatát, keserveit?
Hol a lant, az ajk, mely dalra kelve
Édes bánat mélyébe merit? ..
— Porhalomban nyugszik már a dalmok
Átküzdötte ő az életet;
Át e portömeg minden keservét,
Mely előbb, utóbb, de eltemet.

Óh szegény költő, ki szenvedésid
Küszöbét oly kora lépted át,
Volt-e végvizsgálatás az ajkon,
Mely halál csokját lehelte rád,
Volt-e kebled végső sóhajában
Egy feledni intő gondolat,
Mely a csábokon keresztül vive
Szébb jövőd virányain nyugtot ad?...

Elnémult az ajk, mely rég oly csendes;
— Csak a dalra volt megnyitható. —
Elmullott a lant bűvös varázsa,
Síról hangzik fel a bucsuszó.
Esti szellő ringatja ölében
Az elhalt kebelnek végdálát,
Sirdogálva hordozza magával
Zöld ligeten, árnyas berken át...

Csendmágyányod, mely után epedtél,
Fülledél a sírfalak között;
Vész betűkkel írva homlokukra:
— „Ime egy szív ismét megtörött”!...

Megtöré a szenvedések súlya
Életének nyiló tavaszán;
Már csak emléke maradt közöttünk,
De ez élni fog minden dalán!

Nyugodjál békén siri lakodban,
Szenvedéseid után pihenj;
Hisz mi más a költő gyenge bére,
Mint a földkeblében siri enyh!...
Múzsád, kinek annyiszor érintéd
Elvárászó édes ajkait,
Felujtja hervatag sírodon
Az öröklét myrtus lombjait.

Egerszeghy Egyed.

Isten uja a történelemben.

— Boross Mihálytól. —

1. Az utolsó Árpád.

Áldott legyen annak emlékezete, a ki nekünk e téjjel és mézzel folyó Kanaánt szerzette; áldott legyen Árpád ő apánk emlékezete! Az ő háza rettegetté tette a magyar nevet, hatalmassá a magyar nemzetet s kiszélesbítette az ország határait. Az ő háza huszonhárom királyt adott e nemzetnek s e huszonháromból kettő szent, hat nagy, hat törvényhozó volt, legtöbbje harcziás s vitéz, némelyik túlnyomó jószívűség, vagy könnyelműségből gyöngö; de zsarnok egy sem volt.

Utolsó volt e dicső házból III dik András, egy szellem s erőteljes férfiú, a ki ha huzamosb ideig ülhetett volna a magyar királyi székből, okvetlenül kivívja magának a — nagy — nevet. Érezve, hogy benne kihal az Árpádház, első neje Fennennától született

egyetlen leányát Erzsébetet eljegyezte a cseh trónörökös ifjabb Venczelnek, mely tettevel számos trónkövetelőt zúditott fel maga ellen. Egy hatalmas párt Martell Károlyt koronáztatta meg Nápolyban; Dalmát és Horvátországban a hatalomra vergődött brebiri grófok Róbert Károlyt ötödik István Mária nevű leányának fiát kiáltották ki. Látván András, hogy a polgárháborut nem kerülheti ki, derék felkelést hirdetett, hogy a lázadókat megfenyítse; de 1301 január 14 én hirtelen halállal kimult. Neki meg kellett halnia, ezt kívánta vetélytársa önfentartási érdeke, meghalt pedig megmérgezés következtében, melyet Dominik és Dömötör ismeretlen származású két gonosztevő e czéla kibérelt olasz komornyikja által adatott be neki. Benne kihalt az Árpádház, mely négyszázadnál tovább ült a magyar trónon s leánya Erzsébet a törvényes utód, lemondva a trónról, a 18 éves bájoló királyi hölgy korona helyett apáca fátyollal fedte fejét.

2. A pártviszály.

Még gyászravatalon feküdt az utolsó Árpád, már felütötte hydra fejét a pártviszály a magyar nemzet e százados átka. Legerősebb volt azon párt, mely Venczel cseh király mellett nyilatkozott, oly feltétel alatt, hogy annak fia szinte Venczel Erzsébetet vegye nőül. A párt fejei meg is hívták Venczelt, de az maga helyett 13 éves fiát ajánlotta, a ki szeptember havában 1301 ben Sz.-Fejérvárott László név alatt királylyá koronáztatott.

A másik párt Róbert Károlyt választotta, a ki Esztergomban valami közönséges koronával szinte királylyá koronáztatott; de Venczel pártja által megtámadtatván kénytelen volt Dalmátországba menekülni.

A kiesapongó s fajtalan életű Venczel pártja napról-napra fogyott s egy kis töredék Ottó bajor herceget hívta meg a trónra minek következtében Ven-

nél tudnák ott fűnn, hogy mit ők akarnak, nem csupán egyes ember nézete, hanem egy választókerület közóhája.

Az imént elmondottak után ajánljuk tehát képviselőinknek, hogy gyakrabban jelenjenek meg választóik körében, kitudandó azok őszinte nézeteit s érdekeit. Leghelyesebb volna, ha kerületük intelligenciájából — ide érte minden osztályt, állandó biztalmányt szerveznének, melynek gyűlésén megjelenve kitudnák kerületjük érzelmét, megismernék érdekét és óhaját.

Ajánljuk: ezeket pünkösdi ünnepekre megfontolással képviselőink figyelmébe. Legyenek igaz őszinte képviselői azon kerületnek mely megválasztá őket, s legyenek valóban „tribunus plebis,” a nép igaz tribunjai. Tegyenek mindent azok érdekében a mit lehet, mert így fogják előmozdítani az egyesekből álló nagy haza összes polgárainak várva-várt jólétét.

Szigetfői.

Műipari és történelmi emlékiállítás Budapesten.

— Eredeti tudósítás. —

III.

Közleményeim szűk keretében még nem emlékeztem a kiállítás festészeti műremekeiről. Pedig vannak itt, melyeket a külföld méltán irigyelhet tőlünk. A 15. század utolsó negyedében virágzott Leonardó da Vinci egy híres krétarajza, melyre büszke lehet tulajdonosa, gróf Eszterházy Miklós, a legnagyobb műbeesű ezek közt. Abrázolja a szent családot: Annát, ölében a szent szűzzel, ki ismét a bárányjal játszó gyermek Jézust tartja. Vagy mintájaul szolgál e karton a párisi Louvreban őrzött hasontárgyu képnek, vagy ennek csak másolata. Némelyek szerint nem is ered, legalább egészen, a nagy mestertől, hanem annak híres tanítványa, Luinitól; akár úgy: az tény, hogy megbecsülhetlen értékű műremek. Történelmi úgy, mint művészi becs dolgában vetélykednek a 17 ik század leghíresebb festőinek: Mányoky és Kúpeczkynek remek arcképfestvényei. A magyar név dicsősége bezengte a bérczeket s túllepte már akkor is honunk szűk határait híreink, nevünk — nem csak a fényes emlékü Rákóczyak által, kiknek egyikét örökölték meg itt kitett vásznan Kupetzky, de e hírneves művészeink által is, kiknek pazaron osztá a külföld a megérdemelt babért, s kiknek másodikika: Mányoky, gróf Ráday Pált s hitvesét, Kajály Klárát festé le művészi ecsetével a bámuló utókornak. Oly jól esik elmerengni a képek előtt a régi időről, régi dicsőségről. Régeimult idők, rég porladó szívek s örökig élő szerelem gondolata, mi könyvet csak szemekre, ott egy fűlkében, Czobor Erzsébetnek férjéhez, Thurzó György nádorhoz 1594 ben írott levele előtt, s szent érzelmek ihlete ad szárnyat a képzelemnek, tekintve a levélhez mellékelt kis ibolya csokrot, melyet ezüstfonállal gyengéden szerető nő ujjai fűztek össze a távol

czel atyja Magyarországra jött s fiát a koronával, diszjelekkal s temérdek kincsessel az országból kilopta.

Ottó Prágába ment s a koronát visszakapta Venzeltől s kereskedőnek öltözve lopódzott az országba, mivel Róbert Károly hívei mindenütt leselkedtek utána és sötét éjeken bolyongtában a koronát s diszjeleket elvesztette; de ismét szerencsésen megtalálta s Fejérvárt a veszprémi püspök által magát megkoronáztatván, nagy pompával vonult Budára, bár az esztergomi érsek átokkal sújtotta.

Ottó ezután Erdélybe ment, hogy magát mint királyt bemutatassa; de Apor László erdélyi vajda pártkirálynak tekintvén, a korona és diszjelektől megfosztotta, magát pedig börtönbe záratta, várván, hogy Ottó, vagy Róbert Károly fog e koronáért többet ígérni. Ekkor új korona készítettett azzal R. Károly másodsor is megkoronáztatott; ekkor Ottó szabadon bocsátott Apor pedig kiadta sz. István koronáját, s az ország nagyjai Csák Mátén kívül Fejérvárra gyűltek össze s Róbert Károly harmadszor is megkoronáztatott most már sz. István koronájával és többé senki sem merte törvényes uralmát kétségbe vonni. Róbert Károly tehát törvényes királya lett a magyarnak; de a pártviszály azért dült a hazában. Csák Máté több oléguilet lenből hatalmas pártot alakított s elpusztítván Nyitra, Bars-, Solt-, Torna-, Gömör- és Sárosmegyékét megsarczolván Esztergomot, Komáromban telepedett meg. Róbert Károly sereget gyűjtött, hogy a lázadókat megfékezze s a Tarca mellett a rozgonyi-völgyben megtámadván őket iszonyu mérsárlással fájult az ütközet. Magyar a magyart, hütelten alattvaló a gyűlölt urat, elkeseredett ur a hitszegő alattvaló vágta, kaszabolta s e véres küzdelem után a királyé lett a győzelem s Csák Máté eltűnt, nem tudni hol hogyan bevégezte nyugtalan életét.

(Folytatása következik.)

harczban küzdő hitves számára — három századdal azelőtt... S kit ne lepne meg kellemesen, ki ne mosolyogna a najv stylus felett, ha olvassa a levél bevezető sorait: „Az en eletemgh sjvbuel valo solgalatomat ajanlom kgyjelmednek en edes szerelmes sjvem vram kjanok az vrjstentuel kgyjelmednek en edes gyönyörwsegés lölköm mjnden löljk es testj jokat es jó serentset...” (Azaz: „Életemig szívemből való szolgálatomat ajánlom kigyjelmednek én edes, szerelmes szívem uram; kívánok az uristentől kigyjelmednek, én edes gyönyörűségés lelke minden lelki és testi jókat és jó szerencsét...”.) Hjah, Czobor Erzsébet, már mint neje a nádornak tanult meg írni férje kedvéért, s azután — mint a nádor ugyanitt kitett leveléből láthatjuk — nem is épen rosszul stylizált; persze az írása ma utolsó lenne bármely leánytanoda negyedik osztályában.

Ép ily kellemes benyomást gyakorol ránk egy 17 ik századi velencei tükör, tüköríveggel kerettel és fejdíszszel, a Koharyak s ma Coburg herczeg szent antali uradalmából. Hány szép hölgy készítette már tolettjét e gyönyörű tükör előtt, mely egykor fátollal lehetett takarva, mint ez homlokzatának furcsa magyar felirata bizonyítja: „Ráncsd ez suporlatot, s nézd, kit szemed lát ott: Ékes, deli, szép e, vagy rut, szája tátott?”

A Szögényi-Marich Mária urnó tulajdonát képező, ritkabeesű, óraművel ellátott, ezüst feszületet is volt alkalmunk megsejmelni. — Gyönyörű mű ez. A feszület fején látjuk a sajátképeni órát, míg az elül virágfüzérrel s kétoldalt miniatűr vázákkal díszített ezüst talapzaton még a hét és hónap napjait név és szám szerint feltüntető három szám lapot találunk; a mutató mindegyikről hiányzik. Sok év folytathatott el azóta, mikor mozogni megszűnt e szép óramű, mint szintén a Tökölly Imre órája, mely oszlopfőn emelkedő földgömböt képez, melynek körülletére írják a számok; lent az oszlop mellett török áll, kinek mozgó jobb keze bizonyosan az óra ütéseit jelezte kivont kardjával.

Gróf Zichy Jenő urtól kiállitva ismét két érdekes műtárgyat találtunk. Egyik újabbkori egyházi díszitemény román izléssel: sugáros kereszt, a fölfeszített Megváltóval közepén, rámban, s felül kisebb kereszt. A másik sokkal nevezetesebb: rámban foglalt kehleimi köttábla vegyileg edzett dombormívű, két hasábos, góhbetűs felirattal. Fent ezimerefele alatt az ujonszülött megváltót imádó pásztorok képe, s a szöveg végén a készítő nevét (Andreas Pescko) és a készítés idejét (Anno 1633.) jelző két hasábos sor látható.

Érdekesnek tartom még itt gr. Andrássy Manó nagybecsű fegyvergyűjteményéből kiemelni egy régi püspöki kardot, melynek lapjára az egész naptár van bevésve, minden egyes napra eső szent-nevekkel, s egy régi — mint én hallottam — Spanyolországból hoz zánk került izraelita kardot, melynek lapja héberbetűs következő felirattal visel: „Jehovah! Odonáj! — Lehie Schem Odonáj mevaruch! — Oz Jeschuosi!” — (Azaz: „Uram, Istenem! Legyen áldott a te neved! — Ez üdvöm támasza!”)

Mint igen érdekes történelmi emlékeket nem hagyhatom említetlenül a gróf Khuen-Heledervary Károly tulajdonát képező árpádkori nagy viasz függőpecsétet, mely III. András magyar király nevét s czimeit viseli, ugyanazon András királyéit, ki a várbeli helyőrségi templom boltos ívei alatt aluszta álmait; valamint a Báthory Istvánnak lengyel királylány történt megválasztásáról szóló okmányt sem, a ki rályválasztó lengyel rendek és országgyűk hatvanhét kisebb-nagyobb, lefüggő pecsétjével.

Mielőtt a tárlat legkiválóbb gyöngyeit képező, mesés értékű egyházi kincsekre térnék át: röviden fogom, csupán futólag, érinteni a történelmi, mű és népművei szempontból kiválóan érdekes tárgyak s emlékek legbecsesheit. Ilyenek az ambrasi gyűjteményből ő felsége által átengedett tárgyak egytől egyig; különösen pedig a szerencsétlen II-dik Lajos király arcképe s aczélfégyverzete és páncezélíngé, minkettő világon utal egykori tulajdonosa gyenge, teljesen ki nem fejlett testalkatára. Továbbá Mátyás király neje Beatrix tehérmárvány, dombormívű arcképei, melyeknek gipsz utánzatai a nemzeti muzeumban is láthatók; Zrínyi Miklós sisakja és kardja, a szigetvári hős nevét viselő pecsétnyomóval a kardmarkolat végén; I. Szolimán szultán aranyal kirakott karvédje s II. Apaffy Mihály erdélyi fejedelem buzogánya és kardja stb. — A magánosok tulajdonait képező tárgyakból pedig első helyen kell a híres Pálffyfele billikomot kiemelni, melynek aranyzománc munkájáról a műértők elragadtatással szólnak, a rajtalevő drágakövek pedig mesés értéket képviselnek; a hős Pálffy Miklós 1598-ban kapta Győr visszavételéért emléktül az alsó ausztriai rendektől s ma a Pálffyak herczegi ágának hitbizományi tulajdonát képezi.

Kinizsi Pál imakönyvét, Hunyady Mátyás királyunk felöltönyét (világosszínű selyemkelme rózsaszínű virágok- s három-három paszomántos, aranyos gomb- és kapcsolóval), II ik Lajos vörös bársonytokukardját, Eszterházy Pál nádor kék és meggyiszin bársony, aranyal, ezüsttel gazdagon himzett két öltözetét, Kohary István dúshimzettü, sarga selyem atiláját kék bélséssel, — s a hazai zománczólo művészet pár század előtti állapotára szép fényt vető, gyönyörű mívű, aranyzománczos, drágaköves mentekötöket, forgókat, boglárokat és öveket ki tekinthetné meg néma

lekesültség nélkül ama rég letűnt szép napok után! S ki érdeklél viseltesse a műipar nemesebb termékei iránt, alig tud megválni gróf Zichy Odón kiváló edény gyűjteményétől, mely a régi chinai és japáni zománc művek remekeit egyesíti, vagy azon modernbb műipari tárgyaktól, melyeket gróf Zichy Tivadar és Tisza Lajos hoztak Keletindióból s Perzsiából.

Magas érdeklél bir továbbá gr. Andrássy Manó híres gyűrű gyűjteménye, köztük II. Lajos király, II. Rákóczy Ferencz, Gusztáv Adolf svéd király s az Andrássyak gyűrűivel; gróf Zichy Tivadar fegyvertáblája, szép perzsa kardokkal; másokat a régi czéhek czifra faragványu ládái fognak érdekelni s a 17-dik századi mesterlegények társpharai s kancsói. — Ilyeneket bizonyosan Fejérvárról is lehetett volna kiállitni.

Az emléktárgyak közül legérdekesebbek a királyné ő felségének koronáztatása alkalmával felajánlott magyar aranyos főkötő, koronával, hosszu fátollal s aranyozott, himzett zsebkendő, s az Eger város ajándékát képező nagy ezüst virágváza, rajta dús aranyfűrtü szőlőtökével. Továbbá József nádor egyszerű házi eszközei, köztük egy óriási faközöld selyem esernyő, nehéz, sárgarezes nyíllal, melylyel bizony ma alig menne valaki az utcára. Azután Széchenyi István kedvencz perzsa kardja, mely egykor Ney marschall tulajdona volt, ezüst burnót szelenczéje, zseborája, melyet utolsó napjaiban hordott, s azon, szintén az ő birtokában volt furulya, melyet Milfayt híres zsványánál, Sobri pajtásánál találtak elfogatása kor. Kiváló érdekű még a híres zeneszerző Hayden József hegedűje s tentatartója, melyet az elszegényült utódok készek eladni, s az I. Napoleon császár ezimereét viselő, 24 személyre való ezüst asztali készlet. — És ki tudná számát, és ki tudná végét... —

Az egyházak műkincseiről legközelebbi befejező tudósításomban. *Szentirmai.*

Az új dalárdáról.

A helybeli kereskedő ifjak önképző egylete egy dalárdát bir kebelében, mely a kereskedősegédek sorsa és helyzete következtében folytonos személyváltozásnak s e téreni hullámlásnak van ép úgy, mint bármely más fiatalsági kör és egylet, kitéve.

Ezt a midőn ugyan természetesnek találjuk, más oldalról akaratlanul fellángol elnénkben a gondolat: vajha e téren a dalt- és éneket kedvelő önálló kereskedők, hivatalnokok, iparosok stb. is félkarolnák ez ügyet, hogy így midőn egy fiatal egylet jövőjét mindinkább megszilárdítanak, másoldalról önmaguk, hozzátartozóik, de különösen a város s édes magyar hazánknak szerezzenek ez uton is művelődést, haladást, ápolván a magyarral veleszületett nemzeti szép dalainkat.

A dal a szív nemes érzületének hangos, érthető módoni tolmácsolása, s kinek erre a természetűől hajlama, képessége van, aligha nem téveszti hivatását, ha azt együttesen, összhangzatban nem kívánja érvényesíteni.

Egyházi isteni tiszteletünk, temetkezéseink, társas estélyek stb. nemde szebbek, meghatóbbakká válnak, az összhangzatos énekléssel? És fájdalom! oly ritkán részesülhetünk mindezekben. — Hol keressük az okot erre nézve? a részvétlenségben, vagy nemakarásban? Sajnosan kell jelezniük, hogy ezek mai napság oly nagy szerepet játszanak mindenütt.

Mindenki arról panaszkodik, hogy mi magyarok oly lassan haladunk mindenben. — Nézzünk körül egy küssé: nemde önmagunkban leljük fel a hibát?...

Külhoni művészek, bámulat tárgyai nálunk, s azt pártoljuk és saját magunk művészte: közönyös elötünk! — El a részvétlenséggel, irtsuk ki keblünk mélyből e durva nyomot, és tekintsünk a művelt államok felé s megsajnálva saját nemzetünket, karoljuk fel minden oly nemes intézményt, mely hazánk művelődését, fejlődését munkája s különösen a dal és ének iránt is ne viseltessünk oly részvétlenséggel, tudván azt, hogy: „dal az élet véghatára, egy nagy mély érzelmű dal.”

Önálló fiatal kereskedőink és iparosaink becses figyelmét pedig felhívjuk a kereskedő-ifjak jó hírnevű dalköre meleg pártolására s abba való belépésre, mert higyjék el, a kereskedő ifjak jól szervezett dalárdája nemcsak ez osztály, de a város dicsősége leend.

Dalár.

Hirek.

— **Színházunkhoz a jövő színidényre** a szerződészek egyre folynak, s igen helyesen a legmélyebb esendben, mely eljárást annyiban helyeselhetünk, miután ha a 38 tagu consortium minden tagja a szerződészeknél külön külön megkérdezettétnék — véghetetlen zavar állana be; a szerződészek után a névsor sanctio végett ugyis be fog mutattni a consortiumnak. Eddig már mint hallottuk szerződöttve van Kocsis Irma. Szerződöttve lesz a mult évek közül Bérczy és Kovács, mint ügyes festő.

— **A Vörösmarty-kör** május 28 án tartott gyűlése nem vette figyelembe Boross Mihály urnak e lapban közzétett azon indítványát, hogy a kör gyűjtés utján Udvardy Géza sirjához síremléket állitasson, azért, mert mint indítvány nem lett bejelentve. Néhány évvel

ezelőtt városunk egy másik nagy és derék fia halt el s ugyan ily módon járt el Boross ur és indítványa, bár nem lett bejelentve különösen mégis elfogadtatott s tárgyalatott. Furcsa tehát a megkülönböztetés, melyből azt vették ki, hogy nincs szándéka az ügyet kezébe venni. Ugyan kérdjük, ha a megye és város országosan ismert e derék költő fia halála felelt még jegyzőkönyvileg sem nyilvánítja részvétét, ha sirja fel emelendő síremlékre még a gyűjtést sem tartja érdekesnek, akkor mint „irodalmi kör“ mi tekintetből felel meg nevének? Udvardy Géza, mint költő büszkesége volt e megyének és e hazának, Vörösmarty emlékéért dícsőíté s ezáltal dícsőnyt szerzett e városnak és azon körnek, mely Vörösmarty nevét viseli, és azon kör nem méltatja a korán elhunyt derék ifju emlékére még egy jó szóra sem! Ez a tisztelenség egy irodalmi kör részéről egy költő emléke iránt példátlan azt hisz szük irodalmunk történetében és egyáltalában nem vet fényt a Vörösmarty-körre, mint irodalmi körre!

— **Udvardy Géza** síremlékére újabbán adományozott Cserna Vince ur Karczagról 5 frtot

— **Halálozás.** Havranek József városkapitány urat szomorú családi veszteség sújtotta. Alig 9 hónapos László fia hunyt el e napokban. Temetése csütörtökön volt, melyen a bánatos szülőknek számos tisztelője részt vett, mi némileg enyhítette mély fájdalmukat.

— **Vasuti menetrend.** A déli vasut társaság volnain f. évi május hó 15 től további intézkedésig új menetrend lépett életbe. Lapunk mai számában közölt „vasuti menetrendet“ már az életbe léptetett új tervezet szerint közöljük.

— **Gróf Zichy Jenő ur** megbizásából köztudomásra hozzuk, hogy Fejérmegyében Zichyfalván levő kertjében a rózsák teljes virágzásban vannak, s a kik megtekinteni óhajtják pünkösdi utáni napokban szivesen látatnak.

— **A virágkedvelők** figyelmét felhívjuk Huszár Pál műkertész urnak távirat-utczában levő gyönyörű virágos kertjére. A napokban megtekintettük, s meggyőződünk arról, hogy nevezett műkertész a legszébb és legnemesebb virágfajtákat szolgáltatja jutányos árak mellett. Különösen a cserpekekbe ültetett szebbnél szebb rózsákat ajánljuk a virágkedvelő közönség, de különösen szépeink figyelmébe.

— **A székesfehérvári főrealtanodában** a folyó évi zárvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni. Junius hó 6-án a hittanból mind a VI osztályban; 8-án a magyar nyelvtanból a VI ik; a vegytanból az V ik; a vegytanból a IV ik; a francia nyelvtanból a III-dik; a magyar nyelvtanból az I-ső osztályban. 9-én a francia nyelvtanból a II ik osztályban; 10-én vegytanból a VI ik; francia nyelvtanból az V-ik; francia nyelvtanból a IV ik; magyar nyelvtanból a III ik; történelemből az első osztályban. 12-én francia nyelvtanból a VI ik; magyar nyelvtanból az V-ik; magyar nyelvtanból a IV-ik; mértanból a III ik; történelemből a II-ik osztályban. 14-én német nyelvtanból a VI-ik; terményrajzból az V-ik; német nyelvtanból a III-ik; magyar nyelvtanból a II-dik; terményrajzból az I-ső osztályban. 16-án terményrajzból a VI ik; német nyelvtanból az V-ik osztályban. 17-én a földrajzból a VI-ik; történelemből a III ik; földrajzból a II ik osztályban. 19-én történelemből a VI ik; mennyiségtanból az V-ik; mértanból az I-ső osztályban. 20-dikán számtanból a IV-ik; földrajzból a III-ik osztályban. 21-én földrajzból az V-ik; mértanból a II-ik osztályban. 22-én mennyiségtanból a VI ik; mértanból a IV ik; számtanból a III-ik; német nyelvtanból az I-ső osztályban. 23-án ábrázoló mértanból az V-ik; német nyelvtanból a II-ik osztályban. 24-én ábrázoló mértan a VI-ik; történelemből a IV-ik; természettanból a III-ik; földrajzból az I-ső osztályban. 26-án természettanból a VI ik; történelemből az V-ik; természettanból a IV ik; földrajzból a II ik osztályban. — A midőn a vizsgálati sorrendet a t. szülőkkel és a tanügy barátjaival közlenem, kérem az illetőket, sziveskedjenek az egyes vizsgálatokat látogatásukkal szerencséseltetni, megjegyezvén: hogy a tanulók jelen tanulmányi állapotáról meggyőződést szerezhethet magának mindenki, az igazgatóságnál letett főkönyvek nyomán, naponta reggeli 8 órától 12-ig. — Székesfehérvárott 1876. junius 1-jén. *Mendlik Alajos*, ideigl. igazgató.

— **Tamási Gyula** derék költőnk műveinek I-ső kötete csinos kiállításban megjelent. A szép tehetségtű költő husz évi irodalmi működésének eredménye ez. Ezen első kötetben szerző nagyobb részt szerelmes verseket és balladákat közöl; van néhány jutalmat nyert költemény is benne. Általában versei bensőség-gel, érzéssel s műziséssel irvák; külalakot tekintve pedig ügyes technikával vannak kidolgozva, nyelvezete magyaros és szép. Ajánljuk közönségünk figyelmébe derék költőnk műveinek ezen I. kötetét. Ára 2 forint. Kapható Klökner P. könyvkereskedésében is. Bővebb dícséretre nem szorul, mert Tamási irodalmilag ismert nevének említése is elegendő.

— **Utóállítás.** A városházánál f. é. május 31-én utóállítás volt az elmaradt hadkötelesek részéről, mely alkalommal előállított 11 helybeli és vidéki illetőségű hadköteles, kik közül csak kettő találtatott a katonai szolgálatra alkalmasnak.

— **Eljegyzés.** Genau Lajos, előnyösen ismert fiatal vendéglős e napokban váltott jegyet a szép és kedves Kiss Etelka kisasszonnyal. — A kötető szép frigyhez sok szerencsét és boldogságot kívánunk!

— **Egy fővárosi lapocska,** névszerint „Tájékoztó“ (mert azért, hogy a fővárosban megjelenik lehet ám még lapocska) rossz néven veszi „egy vidéki lapocska“ (ez pedig ő szerinte mi vagyunk), hogy megrotk azért, mert eddig mindig az erkölstelenség ellen cikkezett, ezt irván rólunk: egy vidéki lapocska rossz néven veszi tőlünk, hogy a színművészet kritikája helyett, korunk erkölcsi lazultságáról cikkezünk. — Tájékoztásul annyit jegyzünk meg, hogy még — ugy látszik — tanulmányaiban nem jutott odáig, miszerint az irodalom és erkölcsiség — mint ok és okozat közt — némi viszonyt vélne lehetőnek!! Először is nem mondtuk egy szóval sem, hogy szini kritikát hozzanak erkölcsi tanulságról irt cikkek helyett, hanem azt mondtuk, hogy ne tömjék meg lapjukat erkölstelenség és vallástalanság ellen irt cikkekkel, hanem irjanak a színeszetről is, mert lapjuk nem egyházi lap, ezime szerint, hanem: irodalmi, szépművészeti és kritikai lap. Ezt mondtuk, tessék megérteni jól!! Másodszor pedig, hogy tanulmányainkkal addig haladtunk mint önök, ha talán tovább nem, abból is kitűnik, mert megtudjuk különböztetni az irodalmi, szépművészeti és kritikai lapot az egyházi lapoktól, vagy talán csak czég ott a czimen „az irodalom, szépművészet és kritika“, hogy az egyház diszere és fényességére tele tömjék az erkölstelenséget s a vallástalanság felett irt lamentációkkal, s a főpapság szerfeletti tömjenezésével?! Különben, hogy felszólalásunk alapos volt, látszik a junius elején megjelent számon, mely az előbbieknél tartalmasabb s a fővárosi színeszetről is ír; — bár ettől igen távol ballag lapjuk, hogy: irodalmi, szépművészeti s kritikai lapnak mondható volna.

— **Övintézkedés.** Szörénymegyében a marhavész kiűtvén, egy új miniszteri rendelethez képest a vész tartamig a vasuton szállítani szándékolt juhok, borjuk és kecskék, épen ugy állategészségügyi szemle alá veendő, mint a marhaszállítmányok; ellenben az ország vészmentes helyeiről származó állati nyerstermények — vizsgálat tárgyát nem képezvén — szabadon szállíthatók.

— **Az új 20 krajczáros leveljegyek** junius 1 től egy a postahivatalnál mint a helybeli leveljegyárusoknál kaphatók. Ezen jegyek hamuszintűek, alakra nézve a többiekhez hasonlóak.

— **Lapunk mai számában** kezdjük meg Boross Mihály ur által a Vörösmarty-körben tartott felolvasás közlését, figyelmeltjük erre olvasóinkat.

— **A szegedi közkiállítás** érdemében a t. közönséget értesítjük, hogy a bejelentési határideje junius hó 20-ig a tárgyak beküldésének határideje pedig augusztus 10-ig meghosszabbított. — Figyelmeltjük erre azokat, kik városunkból e kiállításra részt venni óhajtanak.

— **A fagy rongálta szőlőkben való teendők** tárgyában az orsz. magy. gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya a következő eljárást állapította meg és hozza javaslatba a gazda közönséggel leendő megismertetés végett: 1. Első eset: A hol csak a hajtások végső hegyei perszelődtek le, hol ennél fogva a bokor további részén meg van a levelzet, ép vessző és a termés. Az ilyen szőlőkben legezészerűbb s legolesőbb is a dolgot magára hagyni, miután a leperszelt részek amugy is elszáradnak, s az épen maradt termés annak rendje és módja szerint megérik és kifejlődik. Kötözéskor ezen részek amugy is leszedhetők. — 2. Második eset: A hol a szőlőbokor hajtásainak nagy része, tán fele, vagy kétharmada leperszeltett a fagy által, így a termésnek is egy része már tönkre tetetett, és a bokron csak valami kevés, lejjebb ülő firtöcske van még épségben. Az ily esetben szintén tanácsos még várni egy ideig, míg t. i. az elfagyott részek tökéletesen elszáradnak és csak azután törtéjék a tisztogatás a bokron, de a metszés ne alkalmaztassék a zöld venyigének első részében. — 3. Harmadik eset: A hol a fagyás, mint eddig látszik, tehát félfülről egészen a tökéig, a hol ennél fogva minden levelzet, hajtás és gyümölcs teljesen elpusztult. Az ily esetben is legtanácsosabb egyelőre semmit sem tenni, hanem várni addig, míg az elfagyott részek tökéletesen elszáradnak. A metszést aztán a gazda teheti ott, hol a holt tetem végződik, de ezen esetben is soha az élő részben. — Ha pedig az egész vessző el lenne a fagy által pusztítva, akkor meg kell várni a töből fakadó új hajtásokat és csak azután, ha ezek jelzik magukat, lehet eltávolítani a teljesen elfagyott vesszőket. — Többire nézve a jövő termés, valamint a szőlőnek egészsége érdekében is kell továbbra is ápolni a szőlőt és el nem hanyagolni.

— **A községjegyzői szigorlatot** mult hó 30-kán sikerrel letette Schwa rez Fülöp szolgabírói irnok.

— **Junialis.** Bazsalik Mihály ovodabácsi kisedet növendékei öröme, no meg a felüött mindkét nembeli ifjuság mulattására folyó hó 14-kén junialist rendez Lorf János rózsásákeri vendéglőjében, miután a zord májusban majálist nem tarthatott.

— **A megyei és városi régiségtár** számára Körösi Mihály helypénzszedő 2 db. ezüstpénzt ajándékozott.

— **A földadó kiigazgatási munkálatok** a catást. bizottság által elkészítettén, az 1875. VII. d. t. cz. 12 dik §-ának rendelete szerint folyó évi junius 2-től 9-ig a városi számvevőség hivatal helyiségeiben közszemléltre kiteve vannak. A felszólamlások folyó hó 24-ig nyújtandók be.

— **Weismant,** ki leánykereskedés miatt van négy hónap óta a helybeli rendőrségnél letartóztatva, a napokban fogják átkísérni Budapésre, miután ügye megvizsgálására az ottani királyi fenyítő törvényszék delegáltott.

— **A helybeli vasuti indóház udvarában** a mult héten egy vonatvezető véletlenség folytán egyik mozdony által eltipratva azonnal szörnyet halt, teste több darabra szaggattatott a mozdony által.

— **Nyakoncsipett tolvaj.** Plang István nevű foglalkozás nélküli csavargó közelebb a „vörös ökör“ című vendéglőbeli mindenestől egy felöltőt lopott, s midőn a lopott tárgyat Moóron elárusítani akarta, nyakoncsipetett.

— **A könyök-utocza,** máskép kutyaszorító köz oly keskeny, hogy multkor két kövér ur jött egymással szemközt, s miután kitérni a szük hely miatt nem tudtak, az egyiknek vissza kellett menni, s megvárni míg a másik keresztülment; ezen curiosumot azért említjük meg, mert a vásártérre nyíló sarkon egy házat bontottak le, melyet Klein ur újra felépített, ez alkalommal felhívjuk az építészeti szakosztály figyelmét ezen építkezésre, s ugy szépséget mint közlekedési szempontból ne engedje, hogy az új házat az egész régi utcavonal hosszában kiépítsék, hanem azon legyen, hogy szélesebb és a közlekedésre alkalmas utcát nyerjünk.

— **A „Székesfehérvár és Vidéke“** ez évi 41. számában az újdonságok között a következőket olvastuk: „A K. Nyéken működő színtársulat igazgatójának mint a „Sz—d“ írja nincs igazgatói engedélye, így nagyon furcsának tartjuk, hogy mégis firmája alatt derüre borura tartják az előadásokat.“ A fentebbi állításokra kötelességemnek tartom az igazság s a derék igazgató becsülete megóvása érdekében a valódi tényállást alábbi soraimban kitüntetni. Először is, minden félreértés elkerülése végett szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a nevezett társulat igazgatójának nincs még ugyan kezében az igazgatói engedély, de igenis van a „Színvilág“ szerkesztőségétől — egyszersmind színházi ügynökségtől bizonyítványa, melyben bizonyítatik, miszerint Sebők Lajos ur, a fentebb nevezett színházi ügynökség közbenjárása folytán a nagymélt. miniszteriumhoz beadta folyamodását igazgatói engedély elnyerése végett. — Van még neki Rajkay F. urtól a „Színpad“ szerkesztőjétől egy utasítása, melyet bárhol mutasson is fel, az előadásokat tarthatja. — Tehát a „Színpad“ szerkesztősége utasítása folytán volt szerencsés az itt működő színtársulat igazgatója hatósági engedélyt ki nyerhetni, az előadások tarthatására. Másodszor szükségesnek tartom felemlíteni, hogy csakis a legjobb bizonyítványokkal ellátott tagokat fogad. Ily körülmények között nagyon kevésbé lehet csodálkozni azon, hogy addig is míg az igazgatói engedély kezében nincs, ne lehetne az ő neve alatt előadásokat tartani. Hiszen egynek csak kell lenni, a ki az igazgatói kötelesség terhes és fáradságos munkáját végezi; mert máskülönben nem képezne színtársulatot. — D.—

— **Fiatol tolvaj.** Szabó József alig 16 éves közsörűsinas gazdája Kirner Pál közsörűsmester kárára egy ezüst órat lánczezal, több ruhaneműt és 10 forint készpénzt eltolvajolt azután megszökött. Azonban rendőrhatalóságunk által több irányban menesztett távsürgöny folytán az ipse Moórott az ottani csendbiztos által elfogtatván, ide kísértetett.

— **Meghiusult merénylet.** Vasárnap és hétfő közötti éjjel a felsővárosi templom utca sarkán levő Tégliféle szatócsbolt ajtaját ismeretlen tettesek betörni akarták, midőn a ház asszonya a zajra felébredt és segélyért kiáltozott. A tettesek eltűntek az éji homályban.

— **Éjjeli látogatók.** A csatornapart mellett levő ugynevezett „komló-kert“ vendéglőbe mult hétfőn éjjel ismeretlen tettesek a záruk erőszakos kiféresztése után behatoltak és több asztalkendőt és kásereműt eltolvajoltak.

— **Korcsmáros,** korcsmáros! mi ez itt a becsi náltban? hisz ez egy darab rongy? Wie heiszt, rongy? csak nem akarja az ur benne, azért a 30 krajczár porczion, — talán bársony-mantillát találni?!

Vasuti menetrend.

Budára reggel 4 ó. 15 p. déiben 12 ó. 5 p. este 6 ó. 36 p. **Budáról** reggel 7 ó. 10 p. d. e. 11 ó. este 9 ó. 35 p.
Kanizsára reggel 9 ó. 29 p. d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 6 p.
Kanizsáról reggel 6 ó. 25 p. d. u. 2 ó. 6 p. éjjel 11 ó. 30 p.
Ujszónybe reggel 10 ó. 18 p. éjjel 12 ó. 23 p. **Ujszónyból** d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 37 p.
Veszprémbe reggel 9 ó. 9 p. éjjel 11 ó. 42 p. **Veszprémből** d. u. 4 ó. 21 p.

Felelős szerkesztő: **Hattyuffy Dezső.**

Hirdetések.

Alólírott tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel miszerint a

lövöldekert vendéglőjét

a nyári időnyre bérbe vette s ott naponként friss italokkal és jó ételekkel szolgál; ugyszinte ebéd és vacsorára havonkénti bérletet is nyitott jutányos áron.

Bauer Eliza, vendéglősnő.

Plissé-fodrok
elkészítése elvállaltatik
Kiche Lajos
üzletében Sz.-Fejérvárott, nádor-utca Hübner ház.

Budapesten, sip-utca 16-ik szám alatt,
agyageső-raktárt tart és elvállal
központi víz-, gőz- és légfűtések, gáz- és víz-
vezetékek, szivattyúk s closet-ek felállítását.

Hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó által ezennel köz-
hírré tétetik, hogy Bathó Ferenc és fia budapesti,
Zavaros Ágoston székesfejérvári stb. kereskedő cég
felperesek részére Szeiwald András sz.-fejérvári vas-
kereskedő alperes ellen f. é. márczius 5., 6. és 7-én
bíróilag lefoglalt ingóságok u. m.: boltbeli tárgyak,
bor és hordókészletek 1876. évi június hó 19., 20. és
következő napjain mindenkor délelőtt 9 órakor és
pedig kezdetben a bolt helyiségben és helyszínén
kint a szőlőben nyilvános árverés útján azonnali
készpénz fizetés mellett a legtöbb ígérőknek eladatni
fognak.

Kelt Székesfejérvárott május 20-án.
Szőllősy Endre,
kir. járásbírósi végrehajtó.

Csőd hirdetmény.

A székesfejérvári kir. e. f. törvényszék mint csőd-
bíróóság részéről ezennel közhírré tétetik, miként
Lustig I. (Ignác recte Izsák) pusztázamori lakos ellen
a csődület elrendeltetvén, a csődkeresetek beadásai a
f. évi augusztus hó 7., 8. és 9-ik napjai, a tömeg-
gondnak választására s választmány alakítására ha-
tárnapul f. évi augusztus hó 9-dik napjának d. e. 9
órjára a törvényszék 22. sz. alatti helyiségébe ki-
tűztetik.

Pertügelölül Balog Ferenc hit. ügyvéd helyben
ideiglenes tömeggondnokul pedig Patrovits Ferenc
p.-zámori lakos kineveztetett. — Felhivatnak tehát
mindazok, kiknek fentebbi csődvagyon tekintetében
bármilyen követelésük van, hogy azt a fentebbi ha-
táridő alatt annál inkább bejelentsek, mert különben
azok a csődfolyamában figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt a székesfejérvári e. f. kir. tszéknél 1876.
évi május hó 24-én tartott csődüléséből.

KERTÉSZ és EISERT
Budapesten, Dorottya-utca 2. színházteri szeglet,
a t. cz. közönség figyelmébe ajánlják az egyedül
nánk létező
D. Fèvre-fele szikviz ömaga készítéséhez magánzóknak legalkalmasabb
valódi
párisi szikviz-készülekeinek
gyári főraktárát Magyarország részére.
A szikviz, mint kellemes üdítő, egészséges,
számos esetekben orvosiilag rendelt ital, máris
általános használatba jött.
Készülekeink fő előnye az, hogy kö-
vetve a minden egyes darabhoz mellékelt uta-
sítást, bárki képes kitűnő, mindig fris,
a gyárilag készültől tisztább és oleosabb
szikvizet készíteni, azonkívül pedig pezsgő-
bor, málnavíz limonádé s egyéb frissítő
italok előállításához is alkalmasak.
A készülekek árai:
2 4 6 8 10 messzely.
darabja frt. 8.— 10.— 12.— 14.50 17.—
Künnö minőségű szerek 1 font acidum tartar-
icum és 1 1/4 font szikléteget tartalmazó csomagokban cso-
magonként 2 frttal számítottak
Írásbeli megbízások utánvét mellett gyorsan
eszközöltetnek, ládáska és csomagolási díj a gép nagysága
szerint 50—75 kr.
Együttal ajánljuk Berlin és Angolban legjobb gyá-
raiból származó, a tisztáltságánál fogva egészségtelen ivó-
vizet tisztító és javító **Visszuró készülekeinket**, melyek
2 frt. 50 krtól 35 frttig tartanak készletben. Ezeknek rajzokkal
ellátott kimerítő árjegyzékével szívesen szolgálunk.

Főnyeremény **375,000**
német állami
márk.

Uj Szerencse ajánlat!

A nyereményekről felelős az állam.

Meghívás a Hamburg város által rendezett sorsjátékra mely alkalommal
7 millió és 770,000 állami már
fog biztos nyereményekül kisorsoltatni.
A nyeremények e tette előnyös pénz-sorsolásnál, melyre
csak 81,500 sorsjegy adatik ki, a következők: Egy nyeremény
375,000 állami már. 250,000; 125,000; 80,000; 60,000; 50,000;
40,000; 36,000; 4-szer. 30,000; és 25,000; 5-ször 20,000;
24-szer 15,000; 12,000; és 10,000; 26-szor 6000; 56-szor, 4000
és 3000; 206-szor 2500 és 2400; 415-ször 1500 és 1200; 1356-szor
500, 300, 250; 27,456-szor 200, 150, 138, 124, és 120;
13,839-szer 94, 75, 67, 50, 40 és 20 mk. melyek néhány hó alatt 7
sorsotban bizonyosan kihuzatnak.
Az első nyeremény-huzás hivatalosan ez év
június 14—15-ikére
lett kitéve, ehhez sorsjegy kapható és pedig:
1 egész eredeti sorsjegy csak 3 frt. 40 kr.
1 fél " " " " 1 frt. 70 kr.
1 negyed " " " " — frt. 85 kr.
és ezen az államtól biztosított sorsjegyek (nem a betiltott ígér-
vények) a pénzek bérmentes beküldése vagy utalványozása után
általunk a legvalószínű helyre is eszközöltetnek. — Mindenki, ki
nálam ezen sorsjegyekből vesz, kap egy játéktervet ingyen épen
ugy a rendes hivatalos huzási listástromok is kérésre kiküldet-
nek. A nyeremények kifizetése és azok szétküldése általam pon-
tosan s titoktartás mellett eszközöltetnek. A rendeléseket a pénz-
zel vagy ajánlott levélben vagy pedig posta utalvánnyal leg-
előszérűbb küldeni.
Azért bizalommal forduljanak megrendeléseikkel
idősb Heckscher Sámuel
bank- és váltó-üzletéhez Hamburgban.

Haszonbéri hirdetmény.
Fejérmegye Pázmánd községében az ura-
dalmi vendéglő s az ugynevezett alsó korcsma-
épület, a községben gyakorolható szeszitalok
mérésének urijogával, s az alsó korcsma beltel-
kén fekvő mészárszékben husvágási joggal,
1876. évi szeptember 29-ik napjától
számítandó 3 egymástáni évre bérbe adatik.
A bérleni kívánók a feltételeket a pázmándi
uradalmi irodában megtekinthetik.

A valódi
WILHELM-féle
antiarthrit és antirheumatis vértisztító thea,
hatása felöli tájékozhatás iránt közöljük a következőket:
Dr. Rust, egy nyilvános gyűlékezeten, e szerül így nyilat-
kozott: „A Wilhelm-féle vértisztító thea méltán érdemli meg
a „népgyógyász” nevezet, mivel évenként 1000 meg
1000 példáját tünteti fel a rheumatis és köszvényes
bajokból való felgyógyulásokról, oly szer ez melyhez sző-
ny és gazdag biztos felgyógyulása és segélyét ren ényli, melynek
használatát már a legelső orvosi capacitások is rendelik
Dr. Röder, így ír a „Medizinische Wochenschriftban”
1871: „A Wilhelm-féle vértisztító thea, egy az orvosi törvé-
nyek szerint, oly sikerült keveréke azon növényanyagok-
nak, melyek különleges hatással bírnak még az emberi bőrre is s
hol a megzavart őszhang a villanyosság és lég közt a bőrnek fáj-
delmat okoz a mely fájdalom sokszor az elhuztatatlanságig fokozó-
dik Dr. Opolezer tanár és udvari tanácsos egy köszvény beteg
ágyánál (a klinikában) így nyilatkozott: „Wilhelm-féle vértisztító
theája különös figyelmet érdemel, mivel sok betegnek, kinek kíván-
ságára annak használatát elrendelém, jó hatásáról meggyőződtem.
II.
Óvás a hamisítás és felcsérés ellen.
Az igazi Wilhelm-féle antiarthrit és antirheumatis vértisztító-
szer csak az első nemzeti Wilhelm-féle vértisztító-theagyárban
Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam az újságokban kijelölt
raktárakban kaphatók.
Egy doboz 8 adagra felosztva, orvosi használat- és
utasítással ellátva 1 frt. a bűnyeg és pakolási-díj 10 kr.
A t. közönség kényelmére a valódi Wilhelm-féle csúz és kösz-
vényellenes vértisztító-thea kapható még:
Székesfejérvárott Diebálla György gyógyszerárban
Budapesten: Török József, Thalmayer Á. és társa gyógyszer.
Tapolezán Csaby Antalnál.

Nyujtsd a szerencsédnek kezéd!
375,000 állami Mark,
vagy 218,750 o. é. frt. főnyereményt
nyujt a legújabb nagy pénz kisorsolás, mely a magas
kormány által engedélyezve és biztosítva van.
Az új tev előnyös beosztása akként van, hogy kevés hónap
alatt 7 kisorsolásban **43,460 nyereménynek** bizonyosan ki
kell jönni, e között a 375,000 Mark, vagy 218,750 frtos nye-
remény is, továbbá:
1 Nyerem. M. 250,000, 6 Nyerem. M. 15,000,
1 " " 125,000, 7 " " 12,000,
1 " " 80,000, 11 " " 10,000,
1 " " 60,000, 26 " " 6000,
1 " " 50,000, 55 " " 4000,
1 " " 40,000, 200 " " 2400,
1 " " 36,000, 412 " " 1200,
3 " " 30,000, 621 " " 500,
1 " " 25,000, 700 " " 250,
5 " " 20,000, 24350 " " 138,
stb. stb.
A huzás hivatalos napjai június 14. 15-ikére állapítottak meg.
Ezen nyeremény-huzáshoz sorsjegyek kaphatók és pedig:
1 egész eredeti sorsjegy csak 6 Mark 31/2 frt.
1 fél " " " " 3 Mark 13/4 frt.
1 negyed " " " " 1 1/2 Mark 90 kr.
Minden hozzánk beküldött megbízások **postaküldéssel,**
utalványozással vagy utánvétellel a legnagyobb pontossá-
ggal lesznek elintézve és minden megrendelő a megrendelt
eredeti sorsjegyet tölem kapja meg.
A megrendelésekhez rendszeren egy hivatalos játéktervvel
szolgálok, épen minden huzás után a huzási-listástromot kérés-
re bérmentve megküldjük.
A nyeremények kifizetése **azonnal az állam felelősége**
mellett akár postailag, vagy számos összeköttetések miatt
általunk Osztrák-Magyarország bármely nagyobb piacain is
eszközöltetnek.
Vállalatunkat mindég szerencse kísérte számtalanszor lönek
különbféle nyeremények az általunk eladottakból hiúzva.
Egy ilyen a **legszebb alapon** nyugvó vállalatot az
ember mindég a tömeges pártfogás reményében nyit meg, kérjük
tehát, hogy a megbízásoknak mindkép eleget tehesünk, azokat
mialöb beküldeni szíveskedjenek.
Kaufmann és Simon,
bank- és váltó-üzlete
Hamburgban.
Vesz és elad mindenféle államkötvényeket, vasuti részvényeket,
különbözőjekeket stb.
U. I. Üzletünk iránti szives bizalmukat megköszönve azt
a jövőben is iparkodni fogunk megelégedésre kiérdemelni.
Fentebbi.

SZABÓ FERENCZ
ajánlja
gazdasági-gép-
javítási műhelyeit
mindennemű
gazdasági-gépek javítására
továbbá: Angol- és amerikai készítményű gazdasági-gépeit különösen kitűnő ame-
rikai sorvetőit két ló- vagy ökrerőre, szénagyűjtő-gépeit, kaszáló-, arató- és
cseplő-gépeit, járgánnyal vagy kézerőre, amerikai rostáit stb.
Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.
Műhelyek Székesfejérvárott kigyó-utca 2. és 3-ik szám.